Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА
LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Рôкъ IV. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 13-го Серпня 1896. | Число 33.

Календарь.

Серпень.

13	Ч.	Креста; Макав. (поч. поста)
14	П.	Перенес. мошей св. Стефана
15	С.	Исаакія. Дальмата
16	Н.	12. по СОШ. 7 отрок. ефез.
17	П.	Евсигнія муч.
18	В.	ПРЕОБРАЖЕНІЕ ГОСПОДНЕ
19	С.	Дометія муч., Пульхеріи

Змѣстъ.

Вôдъ Редакціи. — Справы „Союза“. — Листъ кс. Мисѣцкого до редактора „Свободы“. — Чи покинемось мы коли жидôвъ? — Вѣсти зъ Америки. — Вѣсти зъ краю. — Новинки — Справы робôтничи. — Скринка листова. — Фейлетонъ: Господарь и слуга. — Англійски робôтничи Союзы. — Оголошеня.

Вôдъ Редакціи.

Вже часъ заплатити за „Свободу“ — прецѣ встыдъ за даремно читати! Вôдъ попередного числа почавши вже не высылаемо нѣкому газеты до краю, хто не заплативъ, або не замовивъ.

Звертаемо увагу на адвертайзментъ правительства канадійского: Free Homesteads!

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Выдѣлъ „Союза“ подае до вѣдомости всѣмъ членамъ и тымъ, що хотять вступити до „Р. Н. Союза“, що „Деклярація“, котру мае выповнити кождый нововступаючій членъ, и „Грамота членьска“ — посвѣдчене приналежности его до „Союза“ вже суть готовй. Можна ихъ дôстати у секретаря „Союза“. Зазначуемъ, що вôдъ теперь прійме ся до „Р. Н. С.“ лишь той, хто выповнить тоту „Деклярацію“ и зашле ю секретареви „Союза“. Тй, що хотять вступити до „Союза“, най заразъ зголосять ся до секретаря: Rev. N. Stefanowicz, 715. Carson str. S. S. Pittsburg, Pa. — Вышлемо за дармо.

Иванъ Глова
предсѣдатель.
М. Стефановичь
секретарь.

До всѣхъ членôвъ „Руского Народного Союза“.

Всѣхъ пп. секретарôвъ братствъ, належачихъ до нашого товариства „Союзъ“, прошу отсимъ выповняти якъ найточнѣйше „деклярацiи“, высланй головн. секретаремъ тыми днями до всѣхъ братствъ. Зъ огляду однакъ, що сегорôчна конвенція ухвалила дати выпечатати „грамоты“, котрй мае розôслатись кождому членови яко доказъ его забеспеченя въ „Р. Н. С.“ на выпадокъ смерти, калѣцтва и неспосôбности до працѣ, а у мене нема пôдъ рукою тыхъ датъ, котрй мають бути выписанй въ грамотѣ, для того прошу всѣхъ пп. секретарôвъ и всѣхъ членôвъ о слѣдуюче:

На осôбнôмъ вôдъ „деклярацiи“ напери прошу выписати о кождôмъ старôмъ членѣ „Р. Н. С“.

1) Имя и прозвище его.
2) Зъ вôдки родомъ (край, село, повѣтъ).
3) Де мешкае теперь (яка улиця, нумеръ дому).
4) При якôй роботѣ занятый.
5) Кôлько лѣтъ мае.
6) Самотный чи жонатый.
7) Кому записуе помертне.

Тыхъ 7 точокъ при кождôмъ членѣ прошу выповнити якъ найскорше и заслати головн. секретарови „Союза“. По одержаню тыхъ информацій Выдѣлъ „Союза“ надôшле кождому членови „грамоту“ повысшу.

Роблю уважными пп. секретарôвъ, що задля непорядку, якій они наносять Выдѣлови „Союза“ свою недбалостію, не можна николи въ часъ оголосити справозданя касового и въ загалѣ прійти до розумного дѣловодства, якого бажала собѣ сегорôчна конвенція.

Вже выдрукованй статуты „Союза“. Можна ихъ дôстати у секретаря „Союза:“ **Rev. N. Stefanowicz,** 715 Carson Str. S. S. PITTSBURG, PA.

Приступили слѣдуючй новй члены:

Зъ OLYPHANT, PA.

	Число въ гол. книзѣ:
1. Мурянка Стефанъ	442
2. Папачь Юстина	443
3. Вархолякъ Корнило	443
4. Дзиндзель Иванъ	444
5. Хома Андрей	444
6. Хома Григорій	445
7. Вельбошь Яковъ	445
Зъ SHAMOKIN, PA.	
8. Ставискій Онуфрій	465
Зъ JERSEY CITY, N. J.	
9. Фусякъ Петро	405
10. Сирыякъ Лука	405
11. Костикъ Иванъ	406

За Выдѣлъ „Р. Н. „Союза“:
М. Стефановичь
секретарь.

Справозданє касове за мѣсяць Липень 1896.

Братство св. Володиміра зъ McAdoo, Pa.	$73.50
Бр. св. О. Николая зъ Centralia, Pa.	7.00
Бр. св. Кир. и Методія зъ Mayfield, Pa.	12.00
Бр. Пресв. Дѣвы зъ St. Clair, Pa.	8.50
Бр. св. Димитрія зъ Mt. Carmel. Pa.	15.50
Бр. св. Ап. Петра и Павла зъ Mt. Carmel, Pa.	11.00
Бр. св. Іоана Крест. зъ Olyphant, Pa.	42.50
Бр. св. Кир. и Методія зъ Shamokin, Pa.	
за Юній	39.50
за Юлій	42.00
Члены зъ Jersey City, N. J.	24.50
Члены зъ Shenandoa, Pa.	
Коваль Йосифъ	3.00
Швець Стефанъ	3.00
Дошна Романъ	3.00
Члены зъ Edwardsdale Pa.	
Ванько Николай	3.00
Скрипъ Матвій	3.00
Кадилякъ Мих.	3.00
Павельчакъ Коп.	3.00
Чл. Корбелякъ Яцко зъ Old Forge, Pa.	2.50
Чл. Шлянта Алексей зъ Mayfield, Pa.	3.00
Чл. Пырчь Деонизій зъ Olyphant, Pa.	1.00
Чл. Курыловъ Мойсей зъ Chicago, Ill.	1.00
Чл. О. Стефановичь М. зъ Pittsburg, Pa.	5.00
Разомъ:	$309.50

Юрій Хилякъ
касіеръ „Союза“.

Листъ кс. Томаша Мисѣцкого до редактора „Свободы“.

Mt. Carmel, Pa. 30. lipca 1896.

Domine!

Umieszczona niby korespondencya ze Lwowa (niezmiernie głupio napisana i bezczelnie kłamliwa) w przedostatnim N-rze „Swobody“ jest tylko dowodem dzieciństwa u człowieka, który wysokiego swego urzędu nie pomny, niema pojęcia ani o wierze św. Chrystusowej ani o historyi Polskiej.

Rusińscy księża, wraz z ludem, który oszczerstwami i fałszami historycznymi na bezdroże prowadzicie, dziękujcie Bogu, że mimo tylu objawów nieposłuszeństwa dla Władzy Kościoła Jezusowego i nieposzanowania Jego przepisów, a nadto mimo wielu śmiesznych naleciałości i zwyczajów dziwacznych waszego obrządku, Namiestnik Chrystusa Pana pozwala wam jeszcze znajdować się w owczarni Jego i, że z litości nad biednym ludem trzyma was w kościele św. katolickim.

Na punkcie narodowościowym jesteście tak samo jak niektórzy litewscy księża a la Burba i Zieliński ślepcami, na ślepotę zaś lekarstwa niema. Cała wasza praca patryotyczna zasadza się na nienawiści, kłamstwach i podłości.

Zresztą szkoda papieru! Niech się nad wami zlituje nasz miłosierny Bóg!..

X. Dr. Tom. Misicki.

(Въ переводѣ звучить:)

Domine!

Умѣщена нѣбы корреспонденція зô Львова (безгранично глупо написана и бещельно брехлива) въ передпослѣднôмъ числѣ „Свободы“, есть тôлько доказомъ дитинства у чоловѣка, котрый свого высокого уряду не памятный, не мае понятія анѣ о вѣрѣ св. Христовôй, анѣ о исторіи Польщи.

Рускй священники, вразъ зъ народомъ, котрого облудами и историчными фалшами на бездороже провадите, дякуйте Богу, що мимо такъ численныхъ заявôвъ непослуху взглядомъ Власти церкви Христовои и не пошанованя его приписôвъ, а крôмъ того — помимо богато смѣшныхъ додаткôвъ и звычаѣвъ дивачныхъ вашого обряду, Памѣстникъ Христа Пана, позволяе вамъ еще находитись въ Его овчарни, и що зъ милосердія надъ бѣднымъ народомъ, тримае васъ въ церкви св. католицкôй.

На пунктѣ народнôмъ, вы есте такъ само слѣпцями, якъ декотрй литевскй священники a la Бурба и Жилѣнскій; на слѣпоту однакъ нема лѣкарства. Уся ваша робота патріотична полягае на ненависти, брехняхъ и пôдлости. Впрочѣмъ шкода паперу! Нехай умилосердить ся надъ Вами нашь милосерный Богъ!...

Кс. Д-ръ Том. Мисѣцкій.

Сей клясичный листъ подаемо до публичнои вѣдомости, розумѣе ся, за згодою самого автора. Всякй комментарѣ злишнй!

ЧИ ПОКИНЕМОСЬ МЫ КОЛИ ЖИДОВЪ?

Дивна рѣчь, якъ то глубоко вкоренилась въ наше народне тѣло спôльнôсть зъ жидôвскимъ племенемъ! Въ старôмъ краю мы не могли жити безъ жида. Не тôлько торговля вся почивае въ жидôвскихъ рукахъ такъ въ Галичинѣ, якъ и на угорскôй Руси, але и наше житє родинне и громацке не могло обôйтись безъ вплыву жидôвского. Жидъ--арендарь, або халатникъ иншого покрою бувъ найвысшою интелліґенціею въ громадѣ, зъ бôльшимъ вплывомъ на громацкй дѣла, якъ священникъ, якъ найбôльше интелліґентный чоловѣкъ, навѣть бôльше, якъ такй феномена, якъ Д-ръ Корнило Чайковскій. Въ часахъ, якъ нашй люде почали вандровати до Америки, подѣлились жиды на два таборы. Однй остали въ старôмъ краю, въ роли посередникôвъ нашихъ; другй поплели ся таки въ слѣдъ за нашими людьми и ту взяли ихъ въ свою батькôвску опѣку. Першй були неначе беспечными банками, въ котрй нашй люде складали тяжко запрацьованый грôшь и тй жиды робили тымъ грошемъ гандель, а родинамъ нашихъ людей въ Галичинѣ и на Угорщинѣ выплачували и грошѣ и проценты палюнкою. Тысячѣ, тысячѣ амер. долярôвъ потонуло въ бездоннôй кишени старокраевыхъ жидôвъ. Вмѣсто поправы господарки, тысячѣ грунтôвъ нашихъ людей погинуло въ пащѣ жидôвскôй, хоть за тй грошѣ, що плыли зъ Америки, можь було найкрасшй подôльскй грунта купити. Не знаемо, чи хто ставъ въ оборонѣ нашого народа въ Угорщинѣ, але въ Галичинѣ маемо свѣтлый примѣръ, маемо одного чоловѣка въ особѣ О. Ив. Качмарчика, зъ Бѣлцаревои, котрый богато тысячь долярôвъ людскихъ уратовавъ. Не богато такихъ примѣрôвъ, може тôлько оденъ сей чоловѣкъ, але скôлько добра годенъ вôнъ вчинити для нашого темного народа!

Друга пайка нашихъ опѣкунôвъ--жидôвъ поплелась, якъ згадали мы, зъ нашими людьми до Америки. Були се звычайно голопятники, голодранцѣ. И тй то голодранцѣ нынѣ великими панами. Хто не знае славного Давида Мендельсона зъ Mayfield, Pa. (Вôнъ мае свôй адвертайзментъ въ „Вѣстнику“), або Гроссманôвъ въ Mt. Carmel, Pa., або еще много, много иншихъ. На нашôй першôй кольоніи рускôй въ Shenandoah, Pa. розсѣли ся жиды таборомъ и заняли усѣ бізнесы въ свои руки. Нашь нарôдъ, а особливо бабы такъ звыкли до нихъ, що не въ силѣ безъ нихъ обôйти ся. Они злодюги потрафили въ самыхъ початкахъ нашого житя въ Америцѣ, коли ще нашй люде всѣ робили по майнахъ и до бізнесôвъ не брали ся, такъ обслужити нашихъ людей, котрй не умѣли нѣ слова по англійски, що на довгій часъ завоювали нашихъ людей. Нынѣ однакъ часы змѣнили ся. Народъ нашь прозрѣвъ. По всѣхъ майже мѣсцевостяхъ, по всѣхъ кольоніяхъ рускихъ въ Америцѣ мають Русины свои гросернѣ, свои

(Продовжене на другой сторонѣ.)

2

ГОСПОДАРЬ И СЛУГА.

ОПОВѢДАНЬЕ ГР. ЛЬВА Н. ТОЛСТОГО.

(Дальше).

Жѣнка Микиты Марта, колись красуня, козиръ баба, господарила дома зъ малымъ пôдросткомъ и двома дѣвками и не кликала Микиту жити до дому, поперше тому, що вже лѣтъ двацять жила зъ боднаремъ мужикомъ зъ чужого села, що хочь вона и помѣтала мужемъ, якъ хотѣла, коли вôнъ бувъ тверезый — вона боялась его якъ огню, коли вôнъ напивъ ся. Одинъ разъ, напившись до-пяна дома, Микита мабуть, щобы пôмститись на жѣнцѣ за всю свою тверезу смирнôсть, розбивъ еи скриню, добувъ що найдорожшй еи строи и взявши сокиру, на колодѣ порубавъ на дрôбну закришку всѣ еи кафтаны и шмате. Зароблена Микитою платня уся вôддавалась его жѣнцѣ и Микита не протививъ ся тому. Такъ и теперь на два днѣ до празника, Марта приѣхала до Василя Андреича и набрала у него бѣлои муки, чаю, цукру и кварту горѣвки, всього на три рублѣ, та ще взяла пять рублѣвъ грѣшми и дякувала за то, якъ за особливу ласку, тодѣ коли по найдешевшôй цѣнѣ за Василемъ Андреичемъ було рублѣвъ двацять.

— Мы хиба зъ тобою контрактъ якій робили? — говоривъ Василь Андреичь Микитѣ. — Треба — бери, вôдробишь. У мене не якъ у людей: пôдожди, и рахунки и кары. Мы — по чести. Ты менѣ служишь, и я тебе не лишу. Тобѣ бѣда — я поратую. — И говорячи все то, Василь Андреичь бувъ щиро пересвѣдченый, що вôнъ выявляе добродѣйство Микитѣ. Такъ переконуючо вôнъ умѣвъ говорити, и такъ всѣ, начинаючи зъ Микиты, потакували ему въ тôмъ пересвѣдченю.

— Та я розумѣю, Василю Андреичу, здаеть ся служу, стараюсь, якъ батькови рôдному, я дуже добре розумѣю, — одвѣчавъ Микита, добре розумѣючи, що Василь Андреичь обманюе его, але разомъ зъ тѣмъ чувствуючи, що нѣчого и заходитись розбирати зъ нимъ свои рахунки, а треба жити, поки нема другого мѣсця и брати, що дають.

Теперь одержавши приказъ господаря запрягати, Микита, якъ завсѣгды весело и охочо, крѣпкимъ и легкимъ крокомъ своихъ, по-за себе ступаючихъ нôгъ, пôшовъ въ шопу, здôймивъ тамъ зъ гвоздя тяжку, ремѣнну зъ китицею узду и, торохкаючи дзвôнками вудилъ, пôшовъ до запертои стайнѣ, въ котрôй окремо стоявъ той кôнь, що его велѣвъ запрягати Василь Андреичь.

— Що, скучивъ ся, дурнику? — говоривъ Микита, вôдповѣдаючи на слабе привѣтне ржане, котрымъ стрѣтивъ его середного росту ладный, трохи спадистый, пятнистый, коникъ Лисый, що стоявъ оденъ въ стаенцѣ. — По, но! встаешь, дай перше напою, дурнику, — говоривъ вôнъ зъ конемъ зовсѣмъ такъ, якъ говорять зъ сотворѣнями, що розумѣють слова, и обтерши полою товсту, зъ жолобкомъ по серединѣ, нагризену и засыпану порохомъ спину, наложивъ на гарну молоду голову коника узду, поправивъ ему уха и гривку и скинувши кантарку, повѣвъ поѣти.

Осторожно выбравшись зъ высоко запавоженои стайнѣ, Лисый загравъ и взрикнувъ, удаючи, що хоче задною ногою ударити Микиту, що пôдтюпцемъ бѣгъ зъ нимъ до кирницѣ.

— Герцюй, герцюй, драбуго! — приговорювавъ Микита. Вôнъ знавъ ту осторожнôсть, зъ якою Лисый пôдкидавъ задною ногою тôлько такъ, щобы дотронутись его пôвкожушка, але не ударити, и особливо любивъ той замахъ.

Напившись студенои воды, кôнь постоявъ, зôтхнувъ, ворухаючи мокрыми крѣпкими губами, зъ котрыхъ капали зъ вусôвъ въ корыто прозорй каплѣ, и форкнувъ.

— Не хочешь, не треба, такъ и знати будемо; вже бôльше не проси, — сказавъ Микита, зовсѣмъ серіозно и по обставинамъ розъясняючи свое поведене Лысому, та зновь побѣгъ до шопы, сѣпаючи за поводы побрикуючого и на весь двôръ форкаючого молодого коня.

Слугъ нѣкого не було, — бувъ тôлько одинъ чужій, що прійшовъ на празникъ, кухарчинъ чоловѣкъ.

— Пôйди спытай, душенько, — сказавъ Микита ему, якй санѣ велить запрягати: простй чи маленькй?

Кухарчинъ чоловѣкъ пôшовъ въ хату и скоро вернувъ зъ вѣсткою, — що велено впрягати маленькй. Микита въ тôмъ часѣ вже надѣвъ хомунтъ, пôдвязавъ попругу, обиту гвоздиками, и въ однôй руцѣ несучи легкій мальованый каблукъ, другою ведучи коня, пôдходивъ до двохъ саней, що стояли пôдъ шопою.

— Въ маленькй, такъ въ маленькй — сказавъ вôнъ, и впровадивъ въ оглоблѣ розумного коня, що цѣлый часъ удававъ, що хоче кусати его, и при помочи кухарчиного чоловѣка ставъ запрягати.

Коли все майже було готове и оставалось ще тôлько завѣжкати, Микита пôславъ кухарчиного чоловѣка въ шопу за соломою и въ комору за плахтою.

— Ось и гараздъ! Но, но, не роздувай ся! — говоривъ Микита, мнучи въ саняхъ принесену кухарчинимъ чоловѣкомъ свѣжо обмолочену вôвсяну солому. — А теперь ось давай дергочку такъ постелимо, а зверху плахту. Ось такъ-то, ось такъ-то и гарно буде сидѣти, — говоривъ вôнъ, дѣлаючи то, що говоривъ, пôдтикаючи плахту поверхъ соломы зъ усѣхъ сторôнъ довкруги сѣдженя

— Ось спасибôгъ, душенько — сказавъ Микита кухарчиному чоловѣкови, — въ двôйку все скорше.

И розôбравши ременѣ зъ перстенемъ на сполученôмъ кôнци вѣжки, Микита присѣвъ на козелъ и тронувъ домагаючого ся бѣгу гарного коня по замерзлôмъ навозѣ подвôря до ворôтъ.

— Дядьку Микито, дядечку, ай дядечку! — закричавъ позаду его лопнувши замкомъ, поспѣшно выбѣгши зъ сѣней на двôръ семилѣтный хлопчина въ чорнôмъ пôвкожушку, въ новыхъ бѣлыхъ суконныхъ чобôткахъ и теплôй шапцѣ. — Мене посади! — тоненькимъ голосочкомъ просивъ вôнъ, въ ходѣ затягаючи свôй пôвкожушокъ.

— Ну, ну, бѣжи, лолубчику, — сказавъ Микита и, остановившись, посадивъ проснявшого вôдъ радости господаревого хлопчину и выѣхавъ на улицю.

Була третя година. Було морозно — степенѣвъ 10, хмарно и вѣтренно. Але на двори здавало ся тихо. Та на улици дувъ сильный вѣтеръ: зъ кришѣ сусѣднои шопы мело снѣгъ и на углѣ

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“

(LIBERTY.)

Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at Mt. CARMEL, PA. of each week by the „SVOBODA“ Publishing Co.

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...$ 10.00

„ „ Six months 6.00

All comunications should be addressed to:

„Svoboda“

PRINTING OFFICE

Mt. CARMEL, PA.

P. O. Box 59.

Предплата рôчна 2.00

До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:

To „SVOBODA“

PRINTING OFFICE

P. O. Box 59. — Mt. CARMEL, PA

Наша газета выходить що тыждня въ Четверъ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

УВАГА.

Хотячи̂ приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячно до касіера.

Mr. George Chylak

OLYPHANT, PA.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. N. Stefanowicz

715 Carson str.

S. S. PITTSBURG, PA.

Друкарня „Свободы“ выготовляе дуже точно, скоро и дешево всяки̂ рѣчи, якъ: тікеты на балѣ, выгравки; статута для Братствъ; вôдозвы, листы и въ загалѣ всяки̂ рѣчи входячи̂ въ кругъ дѣланя друкарнѣ, въ мовахъ: рускôй, польскôй и словацкôй.

(Продовжене зô стороны першои)

салоны, свои бучернѣ, понайбôльшôй части компанѣчни̂. Нынѣ вже не потреба намъ шукати за потребами въ сторахъ, салонахъ, бучерняхъ по нехрещеныхъ пявкахъ, нынѣ маемо мы повсюды свое власне, свое рôдне. Помимо того однакъ, тôлько мала часть, тôлько найбôльше освѣчени̂ наши̂ люде беруть у своихъ, а велика часть, навѣть найбôльша часть нашого народу иде до жидôвъ, збогачуе ихъ на свою власну ганьбу, на ганьбу цѣлому рускому родови! Черезъ те, що мы йдемо до жидôвъ нищимо самыхъ себе, поганимо свое руске имя, розлучаемо себе самыхъ, наносимо собѣ шкоду матеріяльну и моральну.

Шкода матеріяльна для насъ, бо нашъ грôшь йде въ пику жидôвску и мы сами̂, хоть-бы хтѣли пôднести ся не можемо, бо нестае намъ гроша, тои пôдпоры конечнои въ нашôмъ житю громацкôмъ. Пôдъ взглядомъ моральнымъ поганимо мы себе, бо губимо свое достоинство народне, доказуемо, що мы не въ силѣ стати такимъ народомъ, якъ други̂ народы въ Америцѣ — тôлько все слугами и рабами чужихъ народôвъ, навѣть намъ ворожихъ. — Але починае всходити сонце и въ наше вôконце. По всѣхъ нашихъ кольоніяхъ маемо свои сторы, салоны, бучернѣ и т. д., а то не приватни̂, не власности поодинокихъ людей, але цѣлыхъ парохій, цѣлыхъ громадъ. Въ Шамокінѣ вже злучились всѣ гросернѣ въ одну велику, купили за 8 тысячокъ долярôвъ великій дôмъ и господарують въ згодѣ и любови. Сей примѣръ нашихъ Братôвъ най присвѣтить всѣмъ другимъ по иншихъ мѣсцевостяхъ, а тогды певно не стане одного жида мѣжь нами, але мы сами̂ будемо панами въ своихъ хатахъ, на чужôй, але вольнôй земли.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Дописи „Свободы“.

СПОМИ̂НЫ ЗЪ КАНАДЫ.

Дорога зъ Ню Йорку до Канады.

(Конець).

По дорозѣ, ѣхавъ жидокъ, котрый удавъ ся зъ Ню-Йорку до Калифорніи сподѣючись, набрати богато золота и вернути назадъ, але щасте иначе обернулось. Стративъ пару сотъ долярôвъ и вернувъ назадъ. Вôнъ казавъ, що зле въ Калифорніи, народа всюда повно, плата ниска и гандель зробити неможь. — Дня 11-го юнія я вернувъ щасливо до дому, но дуже утрудженый. Зъ моей подорожи я набувъ богато досвѣдченя. Звидѣвъ далекій край, о котрôмъ я перше мало мавъ понятія. Бувъ я зъ нашими людьми, котри̂ тамъ дорабляють ся хлѣба, ще бѣдни̂, але щири̂.

УВАГА.

Богато народа думае теперь о Канадѣ и богато ѣде зъ краю, хоть мы ту о тôмъ мало и знаемо. Але ѣде богато народа такого, котрый безъ грошей, и прійшовши до Winnipeg бѣдуе, гине безъ хлѣба и тамъ удае ся на жебры. Я раджу, що хто немае хоть $300—400 най не ѣде, бо фармы суть, але до фармы треба грошей. Треба волы, коровы, возы, плуги, збôже и т. и. все за готови̂ грошѣ купити, а зъ вôдки то все прійде якъ нема гроша? Сли хто хоче тамъ ити, то може тамъ легко зайти, бо лише коштуе его зъ Ню Йорку 18 дол. до найдальшого закутка за одну особу, але сли бы хотѣвъ вертати назадъ, то не такъ легко. Зъ вôдтамъ кажуть собѣ солено заплатити, бо по 5 цнт. миля. Отже зъ того выходить, що сли хто хоче тамъ ити, то не мусить уже думати о поворотѣ нѣколи, бо въ разѣ повороту, зруйновавъ бы ся. Земля есть дуже добра и все ся родить буйно, але до того часто примерзае, бо лѣто тамъ коротке. Въ маю орють, а въ половинѣ августа уже неразъ морозъ. Тамтого року примерзло зерно и уже хлѣбъ зъ него не бувъ добрый, хоть правда що не кождому. Хто ѣде на грунтъ, най выбирае завсе грунтъ высшій, где бôльше вѣтеръ передувае, понеже на высшôмъ грунтѣ зерно не примерзае. На зарôбки въ Канадѣ най нѣхто не рахуе, бо тамъ ихъ нѣгде нема. Сли суть при жнивахъ, або при колеи, то лише на пару мѣсяцѣвъ, а потому треба засыпляти черезъ цѣлу зиму, и кобы тожь то и не пробуджатись. — Се що пишу, пишу то, що я самъ на власни̂ очи видѣвъ и чувъ вôдъ людей, котри̂ тамъ перебувають. Я поѣхавъ самъ на свôй коштъ и довѣдавъ ся, но за се не кажу собѣ нѣчого нѣкому платити.

Вкôнци здоровлю братей Русинôвъ въ далекôй Канадѣ и дякую имъ щиро за ихъ угощене. Може колись увидимось зновь. — Прошу тоже ч. г. Антонія до мене де-що написати.

Д. Салей.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Допись зъ Руси Галицкои.

14. липня 1896.

(Огнѣ, градъ и повѣнь. — Мітингъ рускихъ и польскихъ католикôвъ у Львовѣ. — Мітингъ львôвскихъ робôтникôвъ. — Новый рускій епископъ въ Перемышли. — Выборы до радъ повѣтовыхъ на Мазурахъ.—Що каже графъ Станіславъ Бадені про рады повѣтови?)

(Конець.)

Въ секціи ґазетнôй вôдограли Русины дуже сумну ролю на превелику забаву Полякамъ. Послы Барвѣнскій и Вахнянинъ, а такожь д-ръ Студзиньскій звели бучу зъ ОО. Джулинскимъ и Волосянскимъ за ихъ „москвофильство“, лаяли ся на Общество имени Михаила Качковского, консисторіи, рускихъ деканôвъ и т. д. А то все за „московщину“, бѣдолашнымъ она вже десь и въ снѣ привиджуе ся. Шкода лишь тои енерґіи, яка у насъ на ту цѣль дурно зъуживае ся. Для выповненя ухвалъ мітинґу выбрано двохъ Полякôвъ (проф. д-ръ Пілятъ, князь Волод. Сапѣга) и Русина адвоката д-ра Стефана Федака. — Разомъ взявши зъ того мітинґу для Русинôвъ-католикôвъ не великій хосенъ. Властиво Русины святкували берестейску унію, а выйшло таке, що звеличали еи Поляки-католики, Русины-католики вôдограли ролю другорядну. За рôвноправнôсть и кривду руско-католицкои церкви нѣхто не сваривъ ся. За то Русины устроили собѣ въ секціи прессы настоящу „шопку“, розвели партійни̂ споры и завели сварку якій рускій языкъ (мова) для католіцизму лѣпшій и користнѣйшій. Зъ того мае повстати небавомъ велика руска ґазета для интеліґенціи, а друга менша для хлопôвъ, обѣ въ дусѣ католицкôмъ. Дасть Богъ дôждати, то и побачимо отсе диво. Русь на своѣй шкôрѣ перебула не одно, то перетривае и се. Всежь таки треба намъ змагати до того, щобы церковь руско-католицку націоналізувати и вытягти зъ пôдъ вплыву римо-католикôвъ, головно езуитôвъ; зъ другого боку въ рôвнôй мѣрѣ не дати розрости ся интернаціональному клерикалізмови въ орґанізмѣ народнôмъ на коштъ и страту національности.

Вкôнци згадаемо, що два дни передъ католицкимъ мітинґомъ вôдбувъ ся у Львовѣ въ клюбѣ робôтникôвъ мітинґъ, де було около 500 люда. Явивъ ся такожь езуитъ-ксьондзъ Бадені (вôнъ не е посвояченый зъ ґрафами того имени). Промовляло кôлькохъ бесѣдникôвъ, межи ними такожь патеръ Бадені. Въ кôнци ухвалено двѣ резолюціи, польску и руску. Польска така: „Робôтники вôдкидають помôчь, котру хоче имъ нести католицкій мітинґъ, бо въ пôднятôй борбѣ они сами̂ успѣють повести дѣло своими власными силами“. Руску поставивъ робôтникъ Иванъ Глинчакъ, она звучить: „Руски̂ робôтники не признають значеня 300-лѣтія берестейскои уніи, въ котрои память устроюють езуиты (!) католицкій мітинґъ, бо згадана унія була рускому народови накинена насильствомъ и пôдступомъ, щобы Русинôвъ деморалізовати и розбити; при тôмъ выражають руски̂ робôтники жаль, що межи Русинами найшли ся карьеровичѣ, котри̂ пôдписали вôдозву и беруть участь въ мітинґу въ цѣли приподобаня ся езуитамъ“. Комісаръ не хотѣвъ дозволити пôддати пôдъ голосоване другу резолюцію, але робôтники помимо того одноголосно приняли. Мітинґъ робôтникôвъ закôнчено пѣснями „Czerwony sztandar“ и „Мы руски̂ хлопы-радикалы“.

Руско-католицкимъ епископомъ въ Перемышли мае стати — якъ пишуть всѣ ґазеты — ґрафъ Шептицкій, Вôнъ походить зъ ополяченои родины колишнихъ Русинôвъ. Зъ тои фамеліи мы мали вже трохъ львôвскихъ митрополитôвъ въ рокахъ 1710—1779. Отсей отець ґрафъ е сыномъ пана-дѣдича зъ Прилбичь коло Яворова. По скôнченôй ґімназіи вступивъ до зреформованыхъ оо. Василіянъ въ Добромили, а теперь е игуменомъ монастиря св. Василія Великого у Львовѣ. Вôнъ ще дуже молодый, мае ледви трицять и кôлька рокôвъ, Руска церковь не може собѣ великои надѣѣ робити зъ такого кандидата, аджежь вôнъ чистои крови Полякъ и ще въ додатку выхованый езуитами. Але если въ него е характеръ мужа-чоловѣка, — если не дасть собѣ першому лѣпшому дурневи грати на носѣ, если вôнъ справедливый и зъумѣе удержати порядокъ въ дієцезіи, — то то вже буде величезный хосенъ для Русинôвъ-католикôвъ. Доси мы такихъ князѣвъ церкви не маемо, они хилять ся на всѣ стороны, дрожать за кождымъ подувомъ вѣтру, порядку въ ихъ консисторіяхъ нема и за цента, вкôнци автономію рускои церкви боронять хиба тогды якъ ракъ свисне, хто не хоче то напльовуе имъ въ кашу. Середъ такихъ обставинъ и ґрафъ Шептицкій не може бути гôршимъ, хиба тôлько лѣпшимъ.

Выборы до радъ повѣтовыхъ въ захôдной Галичинѣ выпали надъ сподѣване добре. Мазурски̂ хлопы були дуже добре зъорґанізовани̂, противъ панôвъ-шляхтичѣвъ держали ся твердо якъ скала. Майже всюда выбрали тамъ сѣльски̂ громады до радъ повѣтовыхъ самыхъ тôлько хлопôвъ. Не знати чи и при такихъ выборахъ въ восточнôй Галичинѣ руски̂ хлопы поставлять на своимъ? Дуже сумнѣваемо ся. Найтяжше бороли ся Мазуры въ Пільзнѣ, де жандармы розганяли людей якъ псôвъ, а староста (видко дуже вôдважный!) выдаливъ редактора польскои хлопскои ґазеты пана Станіньского на часъ выборôвъ зъ мѣста. То все не помогло, хлопы такой выбрали хлопôвъ и вôдцурали ся опѣки паньскои.

Маршалокъ краевый ґрафъ Станіславъ Бадені (братъ бувшого намѣстника-ґубернатора) скликавъ бувъ на день 6. липня всѣхъ презесôвъ радъ повѣтовыхъ до Львова, щобы обрадувати надъ тымъ, яки̂ емеритальни̂ пенсіи вызначити урядникамъ радъ повѣтовыхъ, або якъ наши̂ люде называють: „Польскихъ бецирковъ“. Разомъ взявши не врадили ти̂ всѣ презесы нѣчо, бо вôдослали еляборатъ выдѣлу краевого до комісіи, яку они выбрали. Отже правду сказавши зовсѣмъ дурно позъѣздили ся хиба на то, щобы позараховувати собѣ зъ касъ повѣтовыхъ, чи тамъ просто сказавши зъ хлопскои кешенѣ добри̂ кошты подорожни̂ и дієты. За то зробили собѣ гостину паньску, нѣвроку банкетъ вôдбувъ ся вечеромъ у маршалка ґрафа Баденього. Хвали мене роте, бо тебе розôдру! Такъ само и одинъ шляхтичь другого гонорує, пôдносить его „заслуги“ понôдъ небеса, а лишь проста чернь-хлопы, чогось анѣ разъ не хотять признати за панами такихъ великихъ заслугъ. Коли на банкетѣ перемискій панъ князь Адамъ Сапега, пôднѣсъ здоровле ґрафа-маршалка, то сей выголосивъ въ вôдповѣдь дуже цѣкаву промову. А треба знати, що ґрафъ Станіславъ Бадені передъ тымъ инспекціонувавъ кôлька радъ повѣтовыхъ. Вôнъ не одушевивъ ся тими радами повѣтовыми, що рускій и польскій хлопъ вже давно сказавъ. Дальше каже маршалокъ повѣтовый, що рады повѣтови̂ не на те, щобы політику провадили! Чимъ менше — каже вôнъ — політики, тымъ лѣпше зможе рада повѣтова подбати о добробытъ населеня и краю, тымъ поважнѣйшимъ буде колись еи фактичный політичный вплывъ. Се е золоти̂ слова! Але здаеть ся самъ ґрафъ-маршалокъ сказавъ се такъ собѣ на вѣтеръ, дурно покивали головами шляхтичѣ, а певно нѣ одинъ зъ тыхъ голодранцѣвъ (збанкротованыхъ дѣдичѣвъ и повстанцѣвъ), що сидять и дрѣмають за добри̂ гроши̂ по „польскихъ бециркахъ“ не взявъ собѣ сего до серця. „Pan na zagrodzie równy wojewodzie“. На тôй пôдставѣ рады повѣтови̂ будуть дальше політикувати и певно не тымъ займати ся, що до нихъ належить. Наши̂ хлопы вже вôдъ довшого часу домагають ся знесеня радъ повѣтовыхъ, бо имъ зъ того нема нѣякого хôсна, лишь зовсѣмъ не потрѣбно коштуе сила грошей и годуе ся при тôмъ богато дармоѣдôвъ. Таки̂ рады повѣтови̂ якъ теперь они е, то собацѣ на

въ парни крутило. Ледви тôлько Микита выѣхавъ и завернувъ коня до рундука, якъ ось и Василь Андреичь, зъ папиросомъ, въ критôмъ баранячôмъ кожусѣ, туго и низко пôдперезаный поясомъ, выйшовъ зъ сѣней на скрипучій пôдъ его берлачами засланый снѣгомъ рундукъ и остановивъ ся, поправляючи зъ обохъ бокôвъ свого румяного, оголеного крôмъ вусôвъ лиця кôнцѣ ковнѣра кожуха вовною до середины, такъ щобы вовна не пôтнѣла вôдъ дыханя.

— Видишь ты, прокуратъ якій! встигъ уже! — сказавъ вôнъ, побачивши сынка въ саняхъ и выскалюючи свои бѣли̂ зубы. Василь Андреичь бувъ пôдохоченый выпитымъ зъ гостями виномъ, и задля того ще бôльше, якъ звычайно, вдоволеный всѣмъ тымъ, що було его власностію, и всѣмъ тымъ, що вôнъ робивъ. Закутана на головѣ и плечахъ вовняною хусткою, такъ що тôлько очи еи були видни̂, вагѣтна, блѣда и худощава жѣнка Василя Андреича, проводжаюча его, стояла за нимъ въ сѣняхъ.

— Справдѣ, Микиту бы взявъ, — говорила вона, несмѣливо вступаючи изъ-за дверей. Василь Андреичь нѣчого не вôдповѣвъ и тôлько плюнувъ. — Зъ грѣшми поѣдешь, — говорила дальше тымъ самымъ жалôбнымъ голосомъ жѣнки. — Щобы и погода не змѣнила ся. Справдѣ, сй Богу!

— Що-жь я, або дороги не знаю, що менѣ конечно провôдника треба? — промовивъ Василь Андреичь зъ тымъ самымъ особливымъ неприроднымъ напруженемъ губъ, зъ котрымъ вôнъ звычайно говоривъ зъ продавцями и купцями, очевидно любуючись своею бесѣдою.

— Ну, справдѣ, взявъ бы. Богомъ тебе прошу! — повтаряла жѣнка, пересуваючи хустину на другій бôкъ.

— Отъ, якъ мокрый листъ прилипла... Ну, куды я его возму?

— Що-жь, Василю Андреичу, я готовый — весело сказавъ Микита. — Тôлько конямъ, щобы безъ мене обрôкъ дали — додавъ вôнъ, обертаючись до господинѣ.

— Я догляну, Микиточку, Семенови велю — сказала господиня.

— Такъ що-жь, ѣхати, чи нѣ, Василю Андреичу? — промовивъ Микита, дожидаючи.

— Та вже видно треба пошанувати старуху. Тôлько коли ѣхати, пôйди убери дипльоматъ якій теплѣйшій — вымовивъ Василь Андреичь, зновь усмѣхаючись и дивлячись окомъ на подертый пôдъ пахами и на хребтѣ и въ подолку потороченый, порозрываный, затовщеный и замарганый, усего зазнавшій пôвкожушокъ Микиты.

— Гей, душенько, выйди, подержи коня! — крикнувъ Микита у двôрь до кухарчиного чоловѣка.

— Я самъ, я потрѣмаю! — сказавъ хлопчикъ выймаючи промерзли̂, червони̂ рученята зъ кишенѣ и хватаючись ними за холодни̂ ремѣнни̂ вѣжки.

— Тôлько не болѣсно пристроюй-но свôй дипльоматъ, скорѣйше — крикнувъ Василь Андреичь, выскалюючи зубы на Микиту.

— Однымъ скокомъ, батечку, Василю Андреичу — проговоривъ Микита и быстро мелькаючи носиками до середины своими пôдшитими затовщеными чобôтьми, побѣгъ у двôръ въ комнату слугъ.

— Ану-но, Аринушко, кафтанъ давай мôй зъ печи, зъ господаремъ ѣхати! — проговоривъ Микита, вбѣгаючи въ комнату и здôймаючи поясъ зъ гвоздя.

Служниця, выспавшись пôсля обѣду и теперь наставляючи самоваръ для чоловѣка, весело стрѣтила Микиту, и заохочена его поспѣхомъ, такъ якъ вôнъ, быстро заметушилась и досягнула зъ печи дряхленькій, зношеный суконный кафтанъ, що тамъ сушивъ ся и стрѣпувала та розтягала его.

— То-то тобѣ зъ господаремъ буде просторо гуляти — сказавъ Микита кухарцѣ. Вôнъ завсѣгды зъ простодушнои уцтивости що-небудь говоривъ до чоловѣка коли оставъ ся зъ нимъ самъ одинъ. И обводячи довкруги себе вузенькій помураный поясокъ, вôнъ втягнувъ въ себе и такъ худощаве черево и оперезавъ ся по пôвкожушку, що було силы.

— Отъ такъ то — сказавъ вôнъ пôсля того, звертаючись уже не до кухарки а до пояса, засуваючи его кôнцѣ за него. — Такъ не выскочишь! — и припôднявши та опустивши плечи, щобы була свобода въ рукахъ, вôнъ убравъ зверху кафтанъ, такожь напруживъ хребетъ, щобы рукамъ свобôдно було, пôдбивъ пôдъ пахами и досягнувъ зъ полицѣ рукавицѣ. — Ну, такъ и гараздъ.

— Ты бы, Степаничь, ноги перезувъ — сказала кухарка — а то чоботы лихи̂.

Микита остановивъ ся, мовь бы пригадувавъ собѣ.

— Треба бы... Ну перейде и такъ, не далеко!

И вôнъ побѣгъ на двôръ.

Не холодно тобѣ буде Микиточку? — сказала господиня, коли вôнъ пôдôйшовъ до саней,

— Чого холодно, тепло зовсѣмъ — вôдповѣвъ Микита, поправляючи солому на передѣ саней, щобы закрыти нею ноги, и засуваючи непотрѣбный для доброго коня батôгъ пôдъ солому.

Василь Андреичь уже сидѣвъ на саняхъ, займаючи своею одѣтою въ двохъ кожухахъ спиною майже цѣлый выгнутый задъ саней, и заразъ-же, взявши вѣжки, тронувъ коня. Микита въ ходѣ примостивъ ся зъ переду, зъ лѣвого боку и высунувъ одну ногу.

II.

Добрый коникъ, зъ легкимъ скрипомъ копаницъ, рушивъ санки и жвавою ходою пустивъ ся по убитôй въ присѣлку замерзлôй дорозѣ.

— Ты куды причепивъ ся? Дай сюды батôгъ, Микито, — крикнувъ Василь Андреичь, очевидно радѣючи сыномъ, котрый примостивъ ся було ззаду на саняхъ. — Я тобѣ... Бѣжи до мамы, несій сыну!

Хлопчикъ зôскочивъ. Лисый прискоривъ бѣгу и поскакавши пôгнавъ ся чваломъ.

(Дальше буде).

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

чоботы здали ся. Пôсля теперѣшныхъ правъ рады повѣтовй навѣть и не можуть бути инакшй, бо право таке штудерне, що хлопы все засудженй на меншôсть, а паны зъ жидами все будуть и мусять мати бôльшôсть. Впередъ треба-бы право змѣнити, а потôмъ може и рады повѣтовй були-бы для хлопа опѣкуномъ и дорадникомъ, а не якъ теперь — не потрѣбною паньскою вытребенькою...

Й. П.

НОВИНКИ.

— Минувшого тыжня мали мы честь повитати О. Д-ра Сабова въ нашôй Редакціи.

— Минувшого тыжня зарядила поліція петербурска ревизіи помѣжь стрейкерами. Выкрыто, ажь три тайнй друкарнѣ, але були се лишь малй філіи, бо головна друкарня дальше въ руху и выдае письма и вôдозвы революційнй.

— Першій штрайкъ рôльничій лучивъ ся на добрахъ ґр. Володислава Баворовского. По фôльваркахъ Скоморохи, Смолянка и Пізнанка. Гнила була служба двôрска и зарôбники не выплачуванй вôдъ 4 мѣсяцѣвъ, а окрôмъ того служба не дôстала навѣть ординариѣ квартальнои, тожь всѣ они покинули роботу и розбѣгли ся за зарôбкомъ, щобы не згинути зъ нужды. Зарядъ дôбръ спровадивъ тамъ людей зъ Тарнôвского, але и тй не одержавши, анѣ заплаты, анѣ ординариѣ, не знати якъ собѣ порадять. Економы сами годують худобу. Однакъ здае ся, що и они поутѣкають.

— Ишпанія постановила съ кôнцемъ серпня выслати 40.000 жовнѣрôвъ на Кубу, а въ жовтни опять 40.000. Грошѣ сыплять ся, кровь лесь, а справы кубанскй, анѣ крокомъ напередъ не поступили.

— Въ Laisenring, Pa. побудовали нашй люде школу и помешкане для священника.

— Въ Hazleton, Pa. вдерли ся злодюги до рускои церкви Пр. Дѣвы Маріи, забрали двѣ чаши, а ризы церковнй подерли и поростелювали по церкви. Тои самои ночи були тй пташки и въ офісѣ компаніи: колейовои „Deleware, Susquehanna and Schnylkill", однакъ тамъ тôлько тікеты подерли.

— Недавно заѣхавъ бувъ О. В. Товтъ зъ Зеленои Горы (не зъ Wilkes-Barre Pa.) на аґітацію до Mahanoy City, Pa. Заложивши шизматицке Братство зъ 15. членôвъ, выбравъ ся той Отець по коллектѣ. Колижь оденъ чоловѣкъ пригадавъ ему печальный выпадокъ, якій ему (нѣбы О. В. Товтови) приключивъ ся здае ся въ Chicago, Ill. и скомпромітованый Отець забравъ ся, якъ не пишный домôвъ.

— По Mt. Carmel, Pa. бушувавъ минувшого тыжня пяный бородатый старовѣрець и здае ся хоче десь церковь для старовѣрцѣвъ будувати. Прецѣ годѣ припускати, щобъ православна церковь въ Америцѣ вже такъ высманциповала ся, щобъ въ своимъ лонѣ и старовѣрцѣвъ примѣщала.

— Бреха (breaker) на Logan, недалеко Mt. Carmel, Pa. згорѣла до тла. Понадъ 800 робôтникôвъ остало безъ роботы, мѣжь котрыми було и споре число нашихъ Русинôвъ. Шкода выносить $35.000.

— Дня 11. с. м. мавъ вôдбути ся зъѣздъ священникôвъ рускихъ гр. кат. обряда въ Scranton, Pa. скликаный О. Ал. Дзубаемъ. — Близшихъ вѣдомостей про цѣли того зъѣзду еще не маемо, але на другій разъ не забудемо близшихъ звѣстокъ подати.

— Минувшого тыжня ставъ ся цѣкавый случай на Донѣ (Oldforge, Pa.) де есть душпастыромъ О. Ив. Заклиньскій (здае ся вже нынѣ шизматицкій священникъ). Умеръ тамъ чоловѣкъ гр. кат. обряду. Занимавшій ся похорономъ запросивъ О. Н. Шереґелія зъ Wilkes-Barre, Pa. и сей священникъ поховавъ. О. Заклиньскій заскарживъ передъ скваеромъ того чоловѣка, котрый посмѣвъ завôзвати на похороны иншого священника, а не его. Розумѣе ся, що на пôдставѣ свободы вѣроисповѣданя, признавъ скваеръ правду по сторонѣ того чоловѣка, а вôдважный О. Заклиньскій заплативъ понадъ $40 коштôвъ. Намъ тôлько дивно, длячого Его Ем. Кардиналъ Сембратовичь не вôдкличе О. Заклиньского, або не засуспендуе, если вôнъ безъ его позволеня пованрувавъ до Америки. Еслижь О. Ив. Заклиньскій вже формально перейшовъ на сторону шизматицкои церкви, най се заявить публично, а тогды народъ не буде въ блудѣ. Прецѣ вôльно кождому въ Америцѣ крутити вѣрою — отъ хоть-бы такъ, якъ швець шкôрою — але най бодай народъ на тôмъ не терпить!

— Судьба еміґранта. Дня 13. сѣчня с. р. выеміґрувавъ зъ Кадлубискъ, пов. брôдского, селянинъ Семко Стефанчукъ, забираючи зъ собою жѣнку, доньку, сына и 21-лѣтного Николу Юхумова. Еміґрантамъ вело ся зле за моремъ; въ Бразиліи стративъ Семко жѣнку и двое дѣтей, и самъ вернувъ дня 11. м. м. въ лахахъ и зъ торбою дѣдôвскою до рôдного села. Зверхнôсть громадска въ Кадлубискахъ списала зъ Стефанчукомъ протоколъ, де вôнъ такъ зôзнавъ: „Выѣхавши зъ Кадлубискъ, прибули мы до Ріо Женейро за 28 днѣвъ; зъ Ріо Женейро за два днѣ до Параваґуы, зъ Параваґуы до Курітібы зелѣзницею 6 годинъ ѣзды, зъ Курітібы до Пантоґросу, а зъ-вôдтамъ возами вôдставили насъ на кольонію Веліні. Тамъ кожда родина дôстала на нашу мѣру по 12 моргôвъ лѣса голого, безъ жадного мешканя. Зачали господарити. Бачучи свое нещасте, пôйшовъ я зъ однымъ прускимъ муляремъ за зарôбкомъ, маючи ще при собѣ 40 зр. Якъ тамъ водить ся, напавъ на мене розбишака и велѣвъ вôддати грошѣ, якй я мавъ при собѣ, грозячи смертію. Вôддавши послѣдный грôшь та не маючи до чого пригорнути ся, я лишивъ жѣнку и дѣти ихъ судьбѣ. Порадивъ мене якійсь Нѣмець зъ Галичины, щобы-мь пôйшовъ зъ нимъ до моря. Ставши робôтникомъ на корабли, я заѣхавъ до Африки, зъ Африки до Анґліи, зъ Анґліи до Франціи, зъ вôдси до Бремы, ажь вкôнци дôставъ ся до своеи родины. Ноги маю дѣрами покрытй, котрй я повытинавъ, выбираючи зъ-вôдтамъ хробы зъ яйцями, знесеными въ людскôмъ тѣлѣ". Нинѣ Семко Стефанчукъ — пише зверхнôсть громадска — „проклинае аґентôвъ и всѣхъ, котрй писали фальшивй листы и тôлько людей спонукали до такого великого нещастя, що всѣ галицкй еміґранты остають въ крайнôй нуждѣ и дикôй неволи"; стративъ жѣнку и дѣти не може говорити вже навѣть зъ хрыпки; просить повѣдомити о сѣмъ всѣхъ, що бажають еміґрувати, щобы ихъ здержати; близшихъ вѣдомостей про нещасливый рай бразилійскій, може кождый довѣдати ся у Семка Стефанчука въ Кадлубискахъ".

Справы робôтничй

— Mt. Carmel, Pa. Робота иде ту слабо, всего 4 дни робить ся на тыждень и то не поцѣлому часу.

— Shamokin, Pa. Робота иде вôдъ довшого часу дуже зле. Декотрй брехи робять по 3 дни, другй же цѣлкомъ не роблять. Якъ довго такъ потревае незнати.

— Weston, Pa. Робота иде ту дуже слабо, ледве на жите заробить ся.

— Pottsville, Pa. Робота въ майнахъ „York Farm" иде вôдъ 13. юлія дуже добре, бо робить ся повный часъ. Бôльше якъ 500 людей дôстали ту роботу.

— Bethlehem, Pa. Въ фабрикахъ желѣзныхъ компаніи „Rail Mil Bethlehem Iron Co." заперестано цѣлковито роботу на не означеный часъ. Богато нашихъ людей ту працюючихъ мусѣло порозходити ся по розличныхъ плейзахъ, щобы якось заробити на жите.

— Delano, Pa. Ту на околицѣ робота иде дуже добре, бо робить ся и по надъ часъ. Дай Боже, щобы такъ довго потревало.

— Braddock, Pa. Фабрика „Western Manufacturing Co." въ Swissale Station, котра була замкнена на кôлька тыжднѣвъ, задля переведеня розличныхъ внутренныхъ направъ, почала на ново робити дня 20. юлія. Попри 150 старыхъ робôтникôвъ, дôстало працю еще 30 новыхъ. Въ фабрикахъ „Pittsburg Wire Co., где выробляе ся дрôтъ та желѣзнй пруты, розпочала ся робота такожь 20. юлія. По-надъ 200 людей дôстало роботу. Фабрика була замкнена задля переведеня направъ фабрики, бôльше якъ мѣсяць.

— Ironwood, Mich. Въ фабрикахъ належачихъ до „Metropolitan Iron and Land Co." наставъ стрейкъ. Высше 1600 робôтникôвъ залишило роботу.

— Wilkes-Barre, Pa. На цѣлôй околици, робить ся въ майнахъ лишень по пôвъ часу, для того и часы у насъ дуже лихй.

— Зъ Elmira, N. Y. доносять: У насъ лихй часы. Фабрика римарска згорѣла до тла, робôтники поросходились въ рôжнй стороны. Фабрика скла Glass Works не робить вже вôдъ двохъ тыжнѣвъ и ажь въ септембрѣ зачне робити, бо мае дуже много скла на складѣ, а вôдбыту нема. Такожь фабрика двоколовцѣвъ (bicycle) робить слабо и много старыхъ робôтникôвъ зôстало вычасованыхъ, за-для браку ордеру. Кажуть, що въ тôй фабрицѣ лѣпше пôйде робота въ осени. Фабрика полотняна, де й нашй рускй дѣвчата робили, вже два тыжнѣ не робить и коли пôчне робити не знати. Людей ту много приходить за роботою, але о роботу дуже трудно.

— Стрейкъ кравцѣвъ въ Ню-Йорку тревае дальше. Робôтники, котрй належать до робôтничои Уніи ч. 155, соціялісты, занятй при роботѣ дитинячихъ убрань, въ числѣ 3000 мущинъ и женщинъ покинули роботу и прилучили ся до загального стрейку. Цѣкавый проявъ оказавъ ся въ тôмъ стрейку, що майже всѣ контракторы прилучили ся до стрейку робôтникôвъ и вспôльно борять ся противъ фабрикантôвъ-капиталістôвъ.

— Beaver Meadow, Pa. Робота иде якъ найгôрше, минувшого тыждня роблено лишень 10 годинъ на цѣлый тыждень. Годѣ и на жите заробити. Въ Silver Creek, Pa. такъ само иде робота дуже пôдло. Не знати коли лѣпшихъ часôвъ можна надѣятись.

СКРИНКА ЛИСТОВА.

Вп. Редакціи „Вѣстника". — Понеже Ваша статя въ послѣднôмъ числѣ „Вѣстника" безгранично глупа и з всѣмъ не полягае на рѣчевôй полемицѣ, лише на простôй уличнôй лайцѣ — тому мы уважаемо низше чести Вамъ вôдповѣдати.

Wanted—An Idea Who can think of some simple thing to patent? Protect your ideas; they may bring you wealth. Write JOHN WEDDERBURN & CO., Patent Attorneys, Washington, D. C., for their $1,800 prize offer and list of two hundred inventions wanted.

Замовляйте „Календарь" „Союза".

Вже друкуе ся „Календарь". Буде то спора книга зъ образками. Цѣкавй, поучаючй исторіи оповѣданя, порады докторскй, портреты и исторіи нашихъ церковь и т. ин.

Замовляйте скоро, бо мы друкуемо не велике число, а хто не замовить може пôзнѣйше не дôстати.

John Glowa
EXCELSIOR, PA.
Одинокій шторь на цѣлый Excelsior
Ивана Гловы.
Вже его непотребуемо захвалювати, бо кождый не вôдъ нинѣ его знае, а хто еще не знае, най зайде и купить, а певно не пожалуе.

Въ редакціи „Посланника" въ Лапшинѣ почта Бережаны въ Галичинѣ можна дôстати молитвословъ друкованый латиньскими буквами пôдъ заг. „Pid krestom". Много у насъ есть Русинôвъ, котрй не вмѣють читати рускихъ буквъ и зъ тои причины уживають польскихъ, або словацкихъ молитвословôвъ. — Хто-бы хотѣвъ такій молитвословъ мати, най зголосить ся до Редакціи „Свободы".

Dr. I. GOODMAN
Plysician and Surgeon
Office: Mt. Carmel Avenue, Opposite Mt. Carmel House
Mt. CARMEL, PA.
Лѣчить всякй хоробы добре и таньо. Може розмовити ся по руски, по польски и по словенски.

THE NATIONAL RECORDER
WASHINGTON, D. C.
Найлѣпша часопись політично-суспôльно-гумористична зъ численными цѣкавыми образками. Хто хоче собѣ записати еи най напише на повысшу адресу.

Новй книжки.

Гр. Лелива звѣстный авторъ знаменитои книги: „Польско-Русскія отношенія" написавъ интересну книгу на россійскôмъ языцѣ пôдъ заг. „Положеніе литовскаго народа въ русскомъ государствѣ". Книжка та выйшла сими днями зъ друкарни „Свободы" въ Шамокінъ, Па. Можна ю дôстати въ Редакціи „Свободы" за $2.

Выдавництво час. „Свобода" Ч. 1.

Образки зъ Америки

написавъ Бузько. Шамокінъ, Па. 1896. Зъ друкарнѣ „Свободы".

Цѣна ..... 10 цнт.

Выдавництво „Свободы" Ч. 2.

Вже выйшла I. часть працѣ М. Павлика: „Народный рухъ австро-угорскихъ Русинôвъ" (1772—1896).

Та перша часть обôймае хôдъ дѣлъ австро-угорскихъ Русинôвъ вôдъ 1772—1850. — Та вельми цѣнна книжка повинна находити ся въ хатѣ кождого Амер. Русина, а дôстати еи можна въ Редакціи „Свободы" тôлько за 15 цнт.

ОГОЛОШЕНЄ.

Читайте добре и мѣркуйте!

Вже друкуе ся „Календарь" тов. „Союзъ". Та книжка повинна находити ся въ хатѣ кождого письменного амер. Русина. Будуть образки, повѣстки и научнй статѣ. Хто хоче мати „Календарь" най напередъ зголосить ся на адресу: Rev. Nestor Dmytriw P. O. Box 599 Mt. Carmel, Pa. — „Календарь" буде стояти 50 цнт. Чистый дохôдъ призначеный на желѣзный фондъ тов. „Союзъ".

Зголошуйте ся напередъ, бо потôмъ може не стати, якъ мало выдрукуемо.

НО! НО! НО!
Stop! Стань и огляни всѣ возы для бучерôвъ, гросерникôвъ, голсельникôвъ (до розвоженя пива) и розличнй другй, робленй зъ найлѣпшого матеріялу и найлѣпшои роботы.
Головне ковальство!
Спеціяльно вырабляють ся желѣзнй плоты, и обгородженя надгробникôвъ.
J. B. ZIMMERMAN Agt.
Cor. Independence and Market str.
SHAMOKIN, PA.

Руска бучерня
Russian Meat Market
OLYPHANT, PA.
КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Свѣже, добре, тане мясо всякого рода. Розвозить въ часъ и пунктуально.
Якъ хто вже прозрѣвъ, якъ хто хоче назвати ся чоловѣкомъ, най покине вже разъ жидôвъ, а най удасть ся до нашого честного чоловѣка
Кузьмы Свалы
въ ОЛИФАНТѢ.

S. RITTERMANN
Dealer in News and Books
ORANGE VALLEY N. I.
Продае всякого рода книги въ рôжныхъ языкахъ.

FREE HOMESTEADS
of 160 acres!
ДО КАНАДЫ!
Хто хоче мати свою землю, хто хоче бути добрымъ господаромъ, хто хоче бути паномъ, а не наймитомъ чужимъ, най выберае ся до КАНАДЫ. Тамъ дае правительство даромъ 160 акрôвъ (113 моргôвъ) доброи землѣ, дае даромъ дерева на будôвлю будынкôвъ, якъ на дарованыхъ акрахъ дерева пригôдного на будôвлю не булобъ. По трохъ лѣтахъ дають deed и вже земля стае власностію чоловѣка.
Податкôвъ, крôмъ таксы на школу жадныхъ нема и то лишь ⅓ часть платить на школу громада, а ⅔ части правительство.
Вже для 10 дѣтей правительство будуе школу, для 30 фамілій дае 160 акрôвъ для церкви.
Подорожь до КАНАДЫ дуже мало коштуе. Русинôвъ зъ Галичины вже есть 30 фамілій въ Edmonton, а теперь зновь мають приѣхати.
Хто хоче зголосити ся, най напише на адресъ:
JOHN GLOWA
EXCELSIOR PA.

F. MISLER & KRIMMERT
BANKERS
106 West str. (CENTRAL BUILDING)
NEW Y O
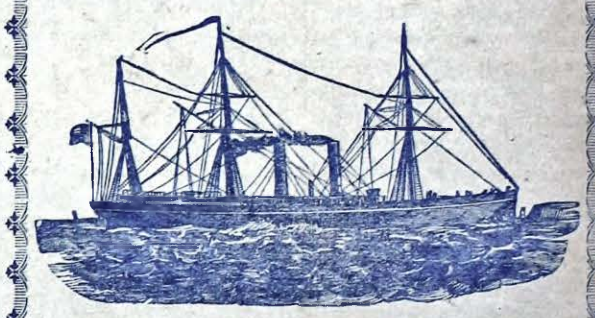
Продае шіфкарты по найтаншихъ цѣнахъ на лінію NEW YORK-BREMEN.
Посылае грошѣ до краю таньо, скоро и беспечно до всѣхъ частей свѣта.

T. TALPASZ,
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЬ
Рускій Реставраторъ
— и —
готельничій
246 Pearl str.
SHAMOKIN, PA.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ, друже мôй!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашь? Звôдки онъ?
— Та-жъ краянъ нашь милый
— У него всѣ русини
— Пôдкрѣпляють силы!...
— Що за брындза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

O. Murdza & Bro's
О. МУРДЗА и БРАТЪ.
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
Тôлько оденъ рускій шторъ на цѣле мѣсто. Всякй товары найлѣпшого сорта. Услуга точна. Конѣ, якъ каты.
Купуйте люде у свого, вже часъ покинути жидовъ.

Dr. J. FLORIAN MEEK
(Д-ръ Миколайчикъ)
Спеціяліста въ акушеріи, для хоробъ бабскихъ и дѣточихъ.
Offis 125. 3-th str. помѣжь Maple и Vine str.
MT. CARMEL, PA.
Молодый сей докторъ скôнчивъ студія въ Batimore пôсля нового пляну наукъ. Лѣчить всячй хоробы знаменито, особливо розумѣе ся на справахъ положничихъ и на хоробахъ дѣточихъ. Розмовить ся по руски, по польски и по англійски. Дуже милый чоловѣкъ, звычайно молодый докторъ. Най васъ Панъ Богъ боронить, щобысте другого кликали, якъ маете свого.

Незвычайно зниженй цѣны!
Въ тôмъ и другôмъ мѣсяци мусять всѣ рѣчи бути выпроданй.
Убраня мужескй и для дѣтей; бѣлизна верхня и спôдна и въ загалѣ всякй товары, якй тôлько въ нашôмъ складѣ находять ся продаемо по зниженю о 25—45 процентъ вôдъ 100.
Просимо зайти и переконати ся.
Съ поважанемъ:
PETER A. STIEF.
11, 13 & 15 North Oak str.
Mt. CARMEL, PA.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Англійскй робôтничй Союзы.

Написавъ Графъ Лелива.

Чи мало зъ людей нашихъ чували неразъ, або и самй читали, що истнують по всѣмъ свѣтѣ такъ званй „Робôтничй Союзы", котрй мають великй маетки, велику силу и великій вплывъ въ житю суспôльнôмъ. Маючи такій вплывъ та велику усюды вагу, союзы тй боронять вельми добра робôтникôвъ вôдъ вызыску и здирства рôжныхъ предприемцѣвъ, И суспôльности и ряды европейскй дуже поважають тй робôтничй Союзы и прислухують ся дуже пильно до того, чого они домагають ся. Трудно се усе зрозумѣти нашому чоловѣкови, котрый звыкъ въ своей нещастнôй Галичинѣ передъ самымъ найпослѣднѣйшимъ пôдписаремъ здôймати шапку и передъ самымъ найменшимъ полицаемъ ще здалека згинати спину. Трудно ему зрозумѣти, що то за Союзы, звôдки взяли таку силу, якими способами дôйшли до такого поважаня якъ у суспôльности, такъ и у ряду, такъ и у самыхъ предприемцѣвъ, хозяинôвъ? На такй цѣлкомъ натуральнй пытаня хочемо мы вôдповѣсти нашому народови. А якъ англійскй робôтничй Союзы суть по всѣмъ свѣтѣ найстаршй, найсильнѣйшй и найбôльше вплывовй, то мы будемо въ тôмъ оповѣданю надь тымъ застановляти ся. Розкажемо мы нашимъ людямъ, чимъ були они зъ початку; якъ ихъ гнали и утискали; якъ боронились они вôдъ того утиску; якъ добились они, по довгôй борьбѣ, свободы и загального признаня, чого они добивають ся и чого домагають ся; якими способами доходять до своихъ цѣлей. Кождому робôтникови не безъ користи тое знати, та нашому рускому найбôльше, бо дуже ще мало межи нами людей, котрй мôгли-бъ самй тое вычитати зъ газетъ, чи мѣсячникôвъ англійскихъ, або нѣмецкихъ. Може не оденъ зъ нашихъ людей, пôзнавши зъ оповѣданя нашого, якъ братя-робôтники доходять до лѣпшои долѣ, въ иншихъ краяхъ, самъ прійде до розуму и змѣркуе, якъ бы то запомогчи рускому робôтникови ту въ Америцѣ, где е такожь чимало рôжныхъ союзôвъ робôтничихъ.

Въ кождôй суспôльности людскôй, йде зъ покôнъ вѣкôвъ своя внутренна борба, котра нѣколи не перестае. То есть борба межи рôжными клясами, на котрй розбивае ся завше и всюда нарôдъ въ кождôмъ краю. Вся исторія людска есть вôдъ самого початку ничимъ иншимъ, якъ розвоемъ сеи неустанной боротьбы. Въ рôжнй вѣки пріймовала она рôжнй формы, але въ дѣйсности була всюды однымъ а тымъ же: борбою межи богатымъ, а бѣднымъ, сытымъ а голоднымъ, вызыскачемъ а вызыскуемымъ. Въ старй вѣки була та борба межи панами, а рабами, патриціями а плебеями (въ Римѣ). Въ середнй вѣки була та борба межи дѣдичами а закрѣпощеными, за ними мужиками, межи горожанами--ремѣсниками а шляхтою и королями. Въ нашй часы то есть уже впростъ очевидна борба межи вызыскачами а вызыскуемыми, межи сытыми а голодными, межи робôтниками-пролетаріями а хозяинами-капиталистами. Зато-жь усе житє суспôльне европейске нынѣ заключае ся цѣлкомъ въ сей затятôй борбѣ, въ котрôй обидвѣ стороны напрягають усѣ свои силы и давно вже дôйшли до остервенѣлости. Хозяины--предпріемцѣ борють ся за помочію капиталу, котрый стягнули увесь до загребущихъ рукъ своихъ, а бѣднй робôтники борють ся за помочію своихъ „робôтничихъ Союзôвъ".

(Дальше буде).

АНТОНІЙ ПЕТРОВСКІЙ

A. Petrowski

501 West Centre str.

SHENANDOAH, Pa.

Мае велику гросерню, въ котрôй можна набути по дуже низькихъ цѣнахъ всего потрѣбного до дому. Товары свѣжй и здоровй, не такй, якъ у жидôвъ. Такожь можна у него дôстати всякй рѣчи ковальскй, котрй вôнъ самъ выробляе. А вже-бы часъ, щобъ люде покинули жидôвъ, а себе самыхъ вспомагали.

Знаменитый кравець

BARTOŁOMEJ MĄDRY,

822 Race str.

SHAMOKIN, PA.

(коло польского костела.)

Всякого рода убраня робить дуже добре, пôсля найновѣйшои моды и дешево. Робить въ часъ всякй замовленя и дае найлѣпшй матеріи, а помимо того дуже туньо. Цѣлй убраня почавши вôдъ $12.00 и высше, сподпѣ вôдъ $3.00 и т. д.

Въ его робôтни робить нашъ Русинъ Петро Кузмичь.

M. ROTHSCHILD,

642 E. Sunbury St.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Великій складъ всякого рода убрань, для старшихъ и для дѣтей. Капелюхи, шапки и всякй другй рѣчи того рода въ найлѣпшôмъ ґатунку, въ низькихъ цѣнахъ.

Юрій Сѣнява,

(GEORGE SIENIAWA)

ОЛИФАНТЪ, ПА.

Оденъ рускій сальонъ на цѣлый Олифантъ.

Дôстанешь тамъ все, що зажадаешь. Хочешь напити ся найлѣпшого свѣжого пива всякого ґатунку, чи бутелькового, чи на шклянки иди до Юрка Сѣнявы!

Хочешь выпити порядну шнапатырку доброи віски вступи до Сѣнявы!

Есь темперенсомъ, та и у Юрка Сѣнявы угасишь свое прагнѣне, чи то сайдовъ, чи содавотеръ, чи другими безъалькогольовыми напоями.

Крôмъ того тримае вôнъ конѣ и каричи. Коли маешь потребу зъєднати каричи чи то на весѣле, чи крестины, чи на похороны, удай ся до Юрка Сѣнявы, а вôнъ во всемъ выслужить тобѣ.

Не забувайте братя на свого брата

ЮРКА СѢНЯВУ

въ **Olyphant, Pa.**

Одинока руска бучерня на цѣле мѣсто на Second str. на противъ друкарнѣ „Свободы"

Ю. Щипчика и Г. Трохановского.

Mt. Carmel, Pa.

Въ кождôй хвили свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдынѣ не волочѣть ся по чужихъ — маете своихъ!

LIACHOWICZ & FEINBERG

(Ляховичь и Файнбергъ)

425 Shamokin st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Польско-литевскй зегармістры и ювілєры.

Всяки направы зегарковъ выконують точно, таньо и въ короткôмъ часѣ и за направу гварантує. — Мае на складѣ великій выбôръ зигарковъ золотыхъ и срѣбныхъ по дешевой цѣнѣ. и за доброту кождого зигарка гварантує.

Обручки слюбни, якъ хто купує дôстае въ подарунку гарный будзѣкъ.

Стѣннй зеґары дають на выплатъ.

PETRO SERAFIN

ПЕТРО СЕРАФИНЪ

424 Shamokin St.

Рускій готель.

Мае пиво, віску и всякй другй здоровй напитки. Готель чистенькій, услуга порядна, честна и солідна.

Вже часъ покинути чужихъ, а себе самыхъ пôдпомагати.

РУСКА ТОРГОВЛЯ

(Greek Store Company)

415 Shamokin St,

въ ШАМОКІНЪ ПА.

Поручае мѣсцевымъ Русинамъ и на околицю свôй богатый складъ всякого рода виктуалôвъ и майнерскихъ знарядôвъ.

Е тутъ мясо
И лопата,
Суть и скирнѣ
И гербата,
Перець, гвозды й кобасы,
Мука, крохмаль, солонина
Мыски, горшки всѣ овочи
Зеленина й сушенина.
Е чернушка,
Е петрушка.

Іоанъ Захаріяшь

(JOHN ZACHARIASZ)

Freeland, Pa.

Выготовляе всякй рѣзбярскй церковнй роботы, якъ иконостасы, олтарѣ обохъ обрядôвъ и другй рѣчи. За солідну роботу ручать священники и рады церковнй, для котрыхъ церковь вôнъ роботы выготовлявъ.

Юліянъ Копыстяньскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI)

420 W. Pine st.

ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный сальонъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки доскопалй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

TROMETTERS'

(Тромейтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str.

SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечери.

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пильна и солідна.

Осôбнй покоѣ для родинъ. — Найлучшй вина, пива, лікеры, віски и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ сю реставрацію, а передовсѣмъ приѣзднымъ.

Пишучій сей адвертайсментъ ручить за Тромейтера.

Гавріилъ Малинякъ

Гуртовный складъ

(Wholsale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого ґатунку

Братя! замовляйте у свого!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ

Теодоръ Олесньовичь

(Theodore Olesniowicz)

319 Beech st.

SCRANTON, PA.

Найлѣпшій кравець на цѣлу околицю. Учивъ ся въ краю и въ Америцѣ. Найлѣпше знае робити одежи для священникôвъ — якъ реверенды и пр. Всякй вôдзнаки и шапки для Братствъ дуже хорошо выготовляе. Робить дуже добре, якй хочете убраня цивільнй.

Люде, Русины — вже часъ покинути жидôвъ — вже часъ зайти до свого чоловѣка.

HOTEL

HETMAN CHMIELNICKI.

Alexy Halaburda

Mt. CARMEL, PA.

Коло лігайского діпа есть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякй напои, якъ віска, пиво, румъ, темперъ дуже добрй и здоровй. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисте лôжко и чемну услугу.

Ану Русины! Чижь будете все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутахъ стояти?

Dr. F. J. MEEK,

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ

Cor. Shamokin & Chesnut st.

Одинокій лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякй хоробы совѣстно и въ короткôмъ часѣ. Особливо незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ.. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

НАЙСТАРША, НАЙЛУЧША, НАЙСЛАВНѢЙША АПТИКА

есть безперечно

T. R. CLARKSON & CO.

Cor. Shamokin and Sunbury st.

SHAMOKIN, PA.

Всѣ докторы мѣжь котрыми и Д-ръ Миколайчикъ шлють свои рецепты и поручають всѣмъ тую аптику, де всѣ лѣки приготовляють ся совѣстно.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ

въ

ОЛИФАНТѢ ПА

Пôдъ зарядомъ

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патріоты. Есть се найлучше заосмотреный зô всѣхъ шторôвъ во всѣ потрѣбнй товары и всякого рода по якъ найтаньшôй цѣнѣ.

Кождый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патріотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно нашй ґаздынѣ най йдуть громадно!

На що Юськôвъ, Шмулѣвъ помагати? Идѣть до свого.

W. H. LUIS

622. Sunbury St.

Branch Store,

11. N. Shamokin str.

SHAMOKIN, PA.

Складъ всякихъ музичныхъ инструментôвъ, якъ трубы, гармоніи, пяніна, скрипки, басы и другй краснй инструменты. Цѣны не высокй, а инструменты дуже добрй, спроваджованй зъ найлѣпшихъ фабрикъ. Якъбы хто хтѣвъ повеселити ся въ недѣлю и свята, най зайде тамъ, а купить собѣ таньо красный, музичный инструментъ.

Найлѣпше лѣкарство на всѣ слабости зъ фабрикѣ:

„RIPANS CHEMICAL Company"

Лѣчить слѣдуючй слабости: Нудность, мдлости, бôль головы, цѣмѣрку, вѣтры, нестравнôсть, затверджѣне, направляе жолудокъ и всѣ другй слабости.

Лѣкарства тй называють ся такъ:

Ripans Tabules.
Ripans Tabules cure nausea.
Ripans Tabules: at druggists.
Ripans Tabules cure dizziness.
Ripans Tabules cure flatulence.
Ripans Tabules cure headache.
Ripans Tabules cure dyspepsia.
Ripans Tabules assist digestion.
Ripans Tabules cure bad breath.
Ripans Tabules cure biliousness.
Ripans Tabules: one gives relief.
Ripans Tabules cure indigestion.
Ripans Tabules cure torpid liver.
Ripans Tabules: gentle cathartic.
Ripans Tabules cure constipation.
Ripans Tabules: pleasant laxative.
Ripans Tabules: for sour stomach.
Ripans Tabules cure liver troubles.

Можна дôстати во всѣхъ аптикахъ.

Хто хоче напити ся свѣжого пива, доброи віски и въ кождôмъ часѣ дôстати закуску — най прійде до честного руского чоловѣка

Ивана Репа

(JOHN REPA)

118. Public Square

Exchange Hotel Restaurant— а дуже добре буде услуженый.

Хто мае яку справу на кортѣ не потрѣбуе далеко ходити, а при тôмъ и добру пораду дôстане у

ИВАНА РЕПЫ.

въ **Wilkes Barre, Pa.**

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНÔВЪ.

Вынаймае такожь керичи на похороны, хрестины и весѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

300

PEARL and MULBERRY st,

SHAMOKIN PA.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA

Пиво одного зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Pennsylvenii „LAUER BREWING CO." есть вôльно вôдъ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгда одной и той самой доброты и пріемного смаку и есть споряджано пôдъ зарядомъ одного зъ найздôбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварôвъ.

Вырабляе въ найлѣпшôмъ ґатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонѣсты и приватнй родины повинни замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.

READING, PA.

Хто хоче справити яку офѣру до свои церкви

нехай ся зверне до найсолѣднійшого и найлѣпшого

Руского товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.

ТОВАРИСТВО СЕ МАЕ У СЕБЕ НА СКЛАДѢ:

наплечники, стихари, поясы, обрусы, плитоны, фелоны, епитрахилѣ, образы, плащаницѣ, чаши, лѣхтари, хресты, хоругвы, книги церковнй и взагалѣ всякй рѣчи потрѣбнй до ужитку церковного.

ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.

При замовленяхъ на бôльше якъ 100 злр. а. в. вôдповѣдный опустъ (рабатъ).

Всѣ рѣчи выкôнченй стисло пôсля приписôвъ гр. кат. обряду. Товаръ приходить на мѣсце призначеня найдальше за мѣсяць вôдъ часу замовленя.

Товаръ высылаесь лишь за попереднымъ присланемъ належитости, або за послѣплатою (C. O. D.).

Адресуйте такъ:

„Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ" въ Самборѣ,

AUSTRIA, GALICIA.

9 W. CENTER ST.

SHENANDOAH PA

ФАБРИКАНТЪ

Прапорôвъ (фанъ. Хоруговъ, Вôдзнакъ Пасôвъ, Шапокъ для Братствъ

Фана для парады зъ найлѣпшого едвабу; чотыри и пôвъ черезъ шѣсть и пôвъ стôпъ зô всѣма приборами $25, и 26.75

Прапоры бôльши зъ найлѣпшои матеріи по $32.00 $35.00 $45.00 и $50.00

Пишѣть по цѣнники и по пробу до:

R. H. Morgan

9 W. Centre St.

SHENANDOAH, Pa.

Молись, трудись, учись, до СОЮЗА запишись, до читальнѣ ходи, Бога въ сердцю май, ближнього люби, церковь посѣщай, Свободу читай, Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся. Въ льотерію не грайте, тôлько грôшь щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому", ану скиньтесь по центови. Се не забувайте! . . . . Буде зъ васъ.